

אף כתובה נכתבת ביום ונחתמת בלילה –

A may also be written by day and signed at night

OVERVIEW

rules that just as a מעשה בי"ד can be בלילה, so too a כתובה can be בלילה. Our תוספות qualifies this ruling somewhat.

יש מקומות שנוהגין לכתוב הכתובה בערב שבת¹ ולחותמה במוצאי שבת –

There are places where the custom is to write the כתובה on שבת (when the מוצ"ש take place) and to sign it –

is not pleased with this custom:

ואין נכון לעשות כן משום תוספת² דדלמא³ לית ליה קלא⁴ –

And it is not proper to do so, on account of the תוספות כתובה; for perhaps that has no קול –

qualifies his concern:

ומיהו היכא דקנו מיניה ליכא למיחש מידי⁵ –

However, where the עדים were קונה from the חתן at the time of the wedding (that he obligates himself for the [כתובה and] תוספות כתובה), there is nothing to be concerned about (if it is written on ע"ש and signed on מוצ"ש) –

כדאמרין בבבא בתרא⁶ (דף קעב,א) אי ידעיתו יומא דאקנייתו ביה כתובו יומא דאקנייתו ביה:

As said in רבא (ה) בר שילא 'if you know on which day you made the קנין, write in the שטר אקנייתא that date on which you made the קנין'.

¹ In those days it was prevalent to have the קידושין וחופה on Friday, so that the שבת meal would serve as the wedding meal, eliminating the need to make an additional festive meal.

² The תוספות כתובה is what the husband voluntarily adds to the required כתובה of מאתיים.

³ On a regular day, there is no concern (regarding the תוספות) if it is בלילה, because presumably they were עסוקין באותו ענין; however here where it was signed מוצ"ש, we cannot say עסוקין באותו ענין.

⁴ The people are aware that a marriage is taking place (there is a קול), therefore the woman may collect her כתובה from the date of the marriage even without the חתימת העדים (see 'Thinking it over' # 1), however the לקוחות are not aware if there was a תוספות כתובה or how much it was, so therefore without חתימת העדים there is no קול, and she would collect the תוספות כתובה from the לקוחות from the date of the wedding (Friday) שלא כדין.

⁵ The עדים who perform the קנין make the קול.

⁶ The גמרא is discussing there שטרי אקנייתא that is שטרות that perform a קנין like a שטר מכר or a שטר מתנה. If there was a קנין בעדים that the field was transferred on a certain day, and the שטר was written later, רב"ש instructed the scribes to write the earlier date of the קנין (not the current date; see ד"ה להנך there רשב"ם). This proves that there is a קול from the time of the קנין (for by שטרי מכר, the later לקוחות who bought (from the same seller) after this date are the guarantors of this sale. If the current לוקח loses his field (to a מלוה or a נגזל) he can collect from the subsequent לקוחות). See ד"ה אי תוספות there.

SUMMARY

Whenever there is a קנין בעדים, there is a קול; but not otherwise.

THINKING IT OVER

1. What are the respective explanations of רש"י⁷ ותוס'⁸ why a כתובה may be נכתבת ביום ונחתמת בלילה?
2. Does כתובה נכתבת ביום ונחתמת בלילה rule like שמואל (that כתובה נכתבת ביום ונחתמת בלילה) or not?⁹

⁷ ד"ה אף.

⁸ See footnote # 4.

⁹ See תפא"י.